

PEREME SE S ČEŠTINOU:

Vyjmenovaná slova

Nejčastěji užívaná vyjmenovaná slova se probírají už na základní škole. Je jich však daleko více. Nemůžeme je zde uvést všechna, soustředíme se jen na ta, v nichž se často chybuje. Zopakování ostatních zadáváme za domácí úkol, jež prověříme testem v příštím díle. Více informací vám poskytne [Internetová jazyková příručka](#)

B

být: bytelný (pevný), bydlo (příbytek, živobytí), dobýt (území), nabýt (dojmu), odbýt (něčí názor), přibýt (do Prahy); obyčej (zvyk); bylina: býlí, zlatobýl; babyka (druh javoru)

Bydžov; Bystrc; Bylany; Hrabyně; Kobylisy; Přibyslav; Radobýl

CHYTÁK

bít (tlouct); bidlo (tyč); dobít (mobil, raněnou šelmu); člověk nabitý vědomostmi,

L

slyšet: nedoslýchavý; mlýn: mlýnice; blýskat se: blýskavý, blyštět se; polykat: zalykat se; plynout: plyn, plynný (i projev); plýtvat; lysý: lysina, lyska (pták); lýtko; lýko: lýčí,

lýkovec (jedovatá dřevina); olympiáda; pelyněk; plyš;
plytký; slynout (být proslulý); vlys (ozdobný pruh na
stěně)

Lysá, Lysolaje, Volyně

CHYTÁK

blín (jedovatá bylina); mlít; líčený (vyprávěný), ale: lýčený
(vyrobený z lýka); líčit se; lísat se; lišaj; ližina (trámec, od
slova líha); vlis (výsledek vtlačení nějakého materiálu – od
slovesa vlisovat)

M

my (zájmeno 1. os. mn. č.); mýt: pomyje, mýval; myslit:
smyšlenka, smyslný, průmysl, myslivec; mýlit se; hmyz:
hmyzožravec; myš: myšina; hlemýžď; mýtit (kácet
stromy, odstraňovat něco): mýtina, vymýtit; smýkat:
smyk, smýčít, smyčec, smyčka, průsmyk; dmýchat:
dmychadlo; chmýří; nachomýtnout se: ochomýtat se;
mýto: mýtné; mys; sumýš (mořská okurka); zamykat:
nedomykavost (neschopnost se uzavřít, např. u srdeční
chlopně), vymykat se (být jiný, vyčleňovat se), výmyk

Kamýk; Litomyšl; Myjava; Mýto; Nezamyslice, Přemysl

CHYTÁK

mít (vlastnit); mi (3. pád j. č. od zájmena já); vymítat
(vypuzovat, např. ďábla)

P

pýcha: zpychnout, pýchavka, pych (krádež plodin),
přepych; pytel: pytlák; pysk: ptakopysk; netopýr; slepýš;
pyl: opylovat; kopyto: lichokopytník; klopýtat: klopýtavý;
třpytit se: třpytka; pyžamo; zpytovat (svědomí):
jazykozpyt, nevyzpytatelný; pykat; pýr; pýří (chmýří, např.
pampelišky), pýřit se (červenat se, býtv rozpacích),
čepýřit se,

Chropyně; Přepychy; Pyšely; Solopysky; Spytihněv

CHYTÁK

píchat; opilovat (pilníkem), ale: opylovat (včelou)

S

syn: synovec, zlosyn; sytý: dosyta, nasytit, nenasytný;
sýr: syreček, sýrař, syrovátka; syrový: syrovinka (houba);
sychravý; usychat; sýkora; sýček; sysel; syčet: sykot;
sypat: sýpka, osypaný, zásyp,

Bosyně; Sychrov; Syneč

CHYTÁK

sirup; sirob (hustá cukerná šťáva); sípat; sivý(šedivý)

V

vy (zájmeno 2. os. mn. č.): vykat; vy-/vý- (předpona):

vynést, vyrobít; vysoký: vyšší, výšina, povýšit, vyvýšenina; výt (o vlčích); výskat (radostně křičet): výskot; výsostný (svrchovaný); zvykat: zlozvyk, zvyklost, obvyklý), žvýkat: přežvýkavec; vydra; výr (sova); vyžle; povyk; výheň; cavyky; vyza (ryba),

Povydří; Vysočany; Vyšehrad, Vyškov, Výtoň, Vyžlovka

CHYTÁK

vikýř; vidle; vinout – rozvítý; visutý (most, tj. visící: nejde o předponu vy- jako např. ve slově vyzutý); vír (vodní); vískat (probírat se ve vlasech); vinout, odtud naviják; vížka (malá věž); zavilý (zarputilý);

Vizovice

Z

brzy; jazyk: jazýček, dvojjazyčný, jazylka (kostěný podklad kořene jazyka obratlovců); nazývat (se)(jmenovat se), vyzývat, vyzývavý, vzývat (božstvo),

Ruzyně

CHYTÁK

brzičko; zívat (únavou), nazívat se (intenzivně a dlouho zívat)